

Tartu linnavalitsus saatis volikogule ligi 13 miljoni suuruse lisaeelarve eelnõu

Linnavalitsus esitas linnavolikogule 12,9 miljoni euro suuruse lisaeelarve eelnõu, mis keskendub Covid-19 pandeemiaga seotud saamata tulude ja täiendavate kulude katmisele, linlaste vaimse tervise toetamisele ning tänavate ja linnaruumi uuendamisele.

Lisaeelarvest kavandatakse 6,7 miljonit eurot põhitegevuse kuludeks ning 6,2 miljonit eurot investeringuteks. Kavandatavad kulud kaetakse 10,7 miljoni euro ulatuses eelmisest aastast ületulnud vahenditest ning 2,2 miljoni euro ulatuses varade müügist ning riigi lisaeelarvest saadavast toetusest.

Linnapea Urmas Klaas ütles, et lisaeelarve koostamine sai võimalikuks tänu sellele, et 2020. aasta lõppes linnale finantsilises mõttes hästi ning saadud ülelaekumistest ja säästudest oli võimalik katta osa pandeemiaga seotud kulusid. „Täpne kulude planeerimine ja finantsdistsipliin ning ka riigi poolt 2020. aastal rakendatud tööjõuturu abimeetmed andsid võimaluse positiivse lisaeelarve koostamiseks,“ selgitas linnapea.

„Lisaeelarves keskendume pandeemia tagajärgedest ülesaamisele, sealhulgas inimeste vaimse tervise edendamisele. Lisaks saame võimaluse veel mitmeid tänavaid korda teha, populaarsetele kergliiklusteedele ja parkidesse uusi pinke paigaldada ning luua koolidele paremad tingimused distants- ja õuesõppeks,“ rääkis Klaas.

Lisaeelarvest kaetakse Covid-19 pandeemia tõttu saamata jäänud tulusid 1,87 miljoni euro ulatuses. Sealhulgas läks näiteks vanemate vabastamine lasteaia kohatasu maksimisest linnale maksma 837 000 eurot, saamata jäänud piletitulu linnaliinibussides oli 500 000 eurot ning linna allasutuste Tartu Spordi ja Anne Sauna saamata jäänud tulu oli 371 000 eurot.

Pandeemia mõjul suurenesid ka linna kulud 900 000 euro võrra. Lisaeelarvest on vaimse tervise edendamiseks kavandatud 181 000 eurot, mille eest pakutakse erinevaid tegevusi ja teenuseid, tehakse koolitusi ning rahastatakse tugigruppe nii õpetajatele ja õpilastele kui ka eakatele. Lisaks sellele on kavas suunata erahuvihari-

duse- ja huvitegevuse toetuseks 200 000 eurot, et aidata teenusepakkujatel katta kommunaalkulusid. Kuna Tartu linn ei võtnud lapsevanemate käest märtsist kuni mai lõpuni lasteaia kohatasu, siis kavandatakse lisaeelarvega 170 000 eurot toetust eralasteadele ja -hoidudele, kes sel perioodil samuti lapsevanema käest kohatasu ei küsinud.

Kavas on suurendada ka reservfondi, et katta koroonaviiruse leviku ennetamise ja tõkestamisega kaasnevaid kulusid.

Linnamajanduse valdkonnas on suuremad lisanduvad investeeringuobjektid Ujula tänav, Ravila tänav Kannikese ja Viljandi maantee vahelise lõigu rekonstrueerimine. Samuti jätkatakse tänavavalgustuse ulatusliku renoveerimisega erinevates linnaosades. Jätkub eelmisel aastal alustatud Tüve 2 ja 4 üürimajade ehitus. Lisaeelarvest on kavas katta ka Annemõisa 1a jalgpallihalli ehituse kallinemine.

Linnavolikogus toimub lisaeelarve esimene lugemine 10. juuni istungil.

Huvilisi oodatakse välitreeningutele

Tartu linn alustab taas tasuta välitreeningutega täiskasvanutele. **Treeningud toimuvad esmaspäeviti kell 18.30 – 20.00 Anne kanali äärsel välijõusaali platsil.**

Välitreeningutele on oodatud nii algajad, kes vajavad esmaseid nõuandeid treeningutega alustamiseks,

kui ka edasijõudnud, kes soovivad lisaks jõusaali võimalustele proovida treeninguid vabas õhus. Kõigile osalejatele leitakse võimetekohased harjutused ja sobiv treeningkoormus. Vastavalt kehtivatele piirangutele osalejaid hajutatakse.

Välitreeningud toimuvad igal esmaspäeval kuni 27. septembrini, kokku 22 korda. Igal esmaspäeval kell 18.30 - 20.00 on Anne kanali äärsel välijõusaali platsil kohal fü-

sioterapeut OÜ-st FysioCentrum, kes õpetab vastavalt osalejate soovidele ja vajadustele kasutama treeningvahendeid, aitab korrigeerida harjutuste sooritust ning nõustab treeningkava koostamisel. Treeningul läbitakse soojendus, põhitreening ja lõdvestus. Lisaks treeningule aitab füsioterapeut hinnata kehalist võimekust, et oleks näha, kas tehtud treeningust on kasu.

Treeningutele ei pea ennast ette registreerima ning huvilised saavad treeninguga liituda jooksvalt. Väga karmide ilmaolude (paduvihm ja äikesetorm) korral jääb treening ära, sellest teavitatakse ka Tartu linna kodulehel ja Facebooki lehel. Olenevalt osalejate arvust ning kehtivatest piirangutest hajutatakse osavõtjad treeningplatsil.

Treeningud on osalejatele tasuta. Tartu linna rahalisel toel viib treeningud läbi OÜ FysioCentrumi meeskond.

Lisainfo: Tartu linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna tervishoiuteenistuse juhataja Piret Väljaots, tel 7361 321.

Algab Tartu-Rahinge kergliiklustee ehitus

Tartu linnavalitsus sõlmib Tartu-Rahinge kergliiklustee ehitamiseks lepingu Asfaldigrupp OÜ-ga. Esimese etapina ehitatakse 3,2 kilomeetri pikkune lõik Rahinge külan.

„Rajatav kergliiklustee muudab Tartu maapiirkonna elanikele jalgsi ning rattaga liiklemise oluliselt mugavamaks ja ohutumaks. Kuna sealsed asulad ei paikne linnast kaugel, siis toob uus kergliiklustee juurde rattaga linna sõitjaid. Nii Rahingel kui ka Ilmatsalus on olemas rattaringluse parklad. See on väga mõistlik ja vajalik, et kuni kümme kilomeetrit linnasüdamest eemal paiknevad asulad on Tartuga maanteeäärsete kergliiklusteedega ühendatud,” ütles abilinnapea Raimond Tamm, kes lisas, et täiendavad kilomeetrid kergliiklusteid rõõmustavad kindlasti ka paljusid tervisesportlasi.

Tartu-Rahinge kergliiklustee esimest etappi alustatakse juunis, kui ehitatakse välja 3,2 kilomeetri pikkune lõik Rahinge külan. Esimese etapi ehitamiseks on ette nähtud neli kuud. Tuleval aastal jätkatakse teed Tüki külan ja ehitatakse kergliiklustee haru Rahinge järveni.

Foto: Erge Jõgela

Valgustusega kergliiklustee ehitatakse eraldiasetsevana maantee paremale küljele. Uue tee rajamisega soovib linn kergliiklusteede võrgustikku laiendada ja olemasolevaid teid ühendada, samuti soovatakse parandada kergliiklejate liiklusohutust maanteedel ja nende ristmikel.

Tartu-Rahinge kergliiklustee ehitamine maksab 573 600 eurot.

Lisainfo: abilinnapea Raimond Tamm, tel 7361 213, 515 4738.

Ülevaade tee-ehituse projektist Tartu-Tallinn maantee Kärevere-Kardla lõigul

Transpordiamet ja Nordecon AS sõlmisid 18.02.2021 Riigitee 2 Tallinn-Tartu- Võru- Luhamaa, Kärevere-Kardla lõigu 2+2 tee ehituslepingu.

Kärevere-Kardla lõigu projektiga on kavandatud uus neljarajaline Tallinna-Tartu maantee lõik alates Kärevere sillast kuni Vorbuse-Kardla tee ristmikuni. Ümberehitatava maanteelõigu pikkus on ligikaudu 4,4km. Ehitustööde ajal on lõigus vähendatud liiklusküürust ja paremaks liikluse toimimiseks ehitatakse osaliselt kõrvale ajutised teed. Kõikidelt kinnistutelt ja teedelt tagatakse juurdepääs põhi- maanteele. Kogu lõigu ehitustööd kestavad kuni septembri lõpuni 2022.

Kärevere-Kardla lõik läbib Kärevere looduskaitseala, mis on ühtlasi ka Natura 2000 võrgustikku kuuluv Kärevere loodus- ja linnuala.

Projektiga on kavandatud Kärevere-Kardla lõigule 2 suurulukitunnelit ja 2 väikeulukitunnelit, kus ulukitel on võimalus liikuda teisele poole maanteed maantee alt läbi minnes. Kogu lõik on mõlemalt poolt tarastatud, et maksimaalselt vähendada ulukite satumise tõenäosust maanteele.

Kärevere poolsesse otsa on kavandatud kõrval olevatele aladele pääsemiseks parempöörtega peale- ja mahaõidud. Ühendus erinevate teepoolte vahel tagatakse läbi Kärevere poolse suurulukitunneli, kuhu on kavandatud sõidutee mis on visuaalselt ja füüsiliselt eraldatud ulukite liikumisruumist.

Projektiga ehitatakse ka eluhoonete lähedusse 3 müratõkkeseina, et tagada liiklusrüüa piirväärtusele vastav müratase.

Tulevikus on võimalik 2+2 tee ehitamisega jätkata nii Tallinna suunas kui ka Tartu suunas.

Objektile jääb liiklus koguaeg avatuks (1+1), aga liikumiskiirus on piiratud. Ümbersõit on projekteeritud ja lahendatud objekti piirkonnas.

Lisainfo: <https://www.mnt.ee/et/ehitus/karevere-kardla-22-soiduradade-ga-moodasoidualade-ehitamine>

Suurulukite tunnel

Väikeulukite tunnel

Mahasõit koos ulukitunneliga

Kirjanduslinn soovitab: Jüri Engelbrecht ja Robert Kitt „Komplekssüsteemid ehk tervik on suurem kui osade summa“

Kirjanduslinn Tartu juunikuu lugemissoovitus on Jüri Engelbrehti ja Robert Kiti teos „Komplekssüsteemid ehk tervik on suurem kui osade summa“ (Postimees Kirjastus 2020). Raamatut soovitab psühholoog, majandusteadlane ja TÕ juhtimise professor Maaja Vadi.

Maaja Vadi tutvustab raamatut järgnevalt: „Jüri Engelbrehti ja Robert Kiti teos aitab mõtestada, mis on lihtne ja mis keeruline. Vajalik on see selleks, et seista vastu keeruliste maailmaasjade lihtsustamisele, mille kattevarjus võivad toimuda protsessid, mis viivad inimkonna suurte probleemideni. Nii kirjutavad autorid keerulistest seostest eluslooduses ja inimkooslustes, et illustreerida nähtuste loogilist, kuid kohati ettearvamatut omavahelist koostoimet.“

Muuhulgas pakub raamat lugejale põnevat mõtteainet sellest, millised on tulevikutegijad ja –tegurid või kriisid.“

Kirjanduslinna soovitusel on ajendatud Tartu kuulumisest UNESCO rahvusvaheliste kirjanduslinnade võrgustikku. Teiste soovitustega saab tutvuda siin <<https://www.tartu.ee/et/unesco-kirjanduslinn>>, suuremat inspiratsiooni saab Tartu linnaraamatukogu lugemissoovituste blogist <<https://lugemissoovitus.wordpress.com/>>.

Lisainfo: Liis Kägu kultuuriosakond, kultuuriteenistuse peaspetsialist, tel 5884 6288

Maaja Vadi (Mana Kaasiku foto)

Tartu linn tunnustab olümpiaadidel osalejaid ja nende juhendajaid

Sel õppeaastal toimus Tartu Ülikooli teaduskooli korraldusel 24 aineolümpiaadi piirkonna- ja eelvoor, millest võttis kokku osa üle 1000 Tartu õpilase.

Tartu linna Urmas Klaasi sõnul on kiiduväärne, kuidas koolid on sel keerulisel õppeaastal üles näidanud paindlikkust ja kohanemisvõimet ning seda ka õpilasevõistluste läbiviimisel. „Vaadatuna sellele, et koolid olid pikki perioode distantsõppel, viidi olümpiaadide eelvoorud siiski edukalt läbi ja andekad õpilased said taas oma võimeid proovile panna,“ sõnas Klaas.

Tänavu väärrib äramärkimist 142 õpilast 20 Tartu linna koolist, kes jõudsid piirkonnavoordes kolme parima sekka. Mitmekordselt tublisid ehk õpilasi, kes saavutasid suurepäraseid tulemusi kahel ja enamal olümpiaadil oli kokku 31. Viiel erineval olümpiaadil tõusid esikolmikusse Miina Härma Gümnaasiumi õpilased Meena Rooden ja Liis Siigur. Tipptulemustega särasid neljal erineval aineolümpiaadil Jaan Artur Viirsalu Tartu Mart Reiniku Koolist ning Keidi Käärman ja Kristjan-Erik Kahu Hugo Treffneri Gümnaasiumist.

Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna juhataja Riho Raave tõdes, et õpilaste tublide tulemuste juures mängivad tähtsat rolli ka koolipoolsed juhendajad. „Olümpiaadideks ettevalmistamine nõuab õpetajatelt lisatööd ja pühendumist. On märkimisväärne, et meie õpetajad on suutnud uutest ja kohati väga keerulistes oludes leida aega ja jaksu ka andekate õpilaste toetamiseks. Tartu linn on väga uhke tublide õpilaste ja nende juhendajate üle!“.

Aineolümpiaadide piirkonnavoordes edukalt esinenud õpilased saavad tihti võistlemist jätkata ka üleriigilistes lõppvoorudes ning nii mõnelgi juhul ka rahvusvahelistel olümpiaadidel.

Tänu kirjajad ja meened õpilastele ning neid juhendanud õpetajatele toimetatakse koolidesse juuni alguses.

Lisainfo: haridusosakonna juhataja Riho Raave, tel 736 1440, 525 4452; hariduskorralduse spetsialist Kaisa Keisk, tel 736 1428; 5380 8308

Tartu hakkab uurima erinevate liiklejagruppide liikumisi

Tartu linn hakkab koostöös Tartu Ülikooliga looma Tartu linnale liikuvuse modaaljaotuse arvutamise meetodikat ja visualiseerimise lahendust. Töö valmib projekti SUMBA+ raames.

Linnavalitsuse projektijuhi Jaanus Tamm sõnul on tegemist uuendusliku ja automaatselt toimiva igapäevaselt linnas tehtavate liikumiste modaaljaotuse arvutamise mudeliga, mis tugineb linna poolt kogutavatele andmetele. „Modaaljaotuse arvutamine on transpordiuuringutes üks keerulisemaid ülesandeid. Ehkki kaasaegne sensortehnoloogia võimaldab üsna edukalt loendada sõidukeid ja määrata nende klasse on suureks väljakutseks see, kui tahame lisaks sõidukitele määrata ka jalakäijate, jalgratturite ja ühistranspordi kasutajate osakaalu igapäevases linnaliikluses,“ täpsustas Tamm. Tulemuste kvaliteet sõltub suuresti kogutud andmete detailsusest, andmete kvaliteedist ja kättesaadavast statistikast.

Projekti SUMBA raames koostati Tartu linnapiirkonna (Tartu linn ja selle lähiümbrus) pendelrände liikuvuskava (Commuting Master Plan).

Foto: Erge Jõgela

Kava keskmes on igapäevase pendelrände keskkonnamõjude juhtimine, mis toetab Tartu linna üldist eesmärki vähendada 2030. aastaks linna CO₂ heidet 40% võrra (võrrelduna 2010. aastaga) ning vähendada seejuures eratranspordi CO₂ heidet 15% võrra. Liikuvuskava tulemuslikkuse hindamiseks kasutatakse peamise näitajana linnas tehtavate igapäevaste liikumiste modaaljaotust.

Järgneva projekti, SUMBA+ raames luuaksegi Tartu linnale liikuvuse modaaljaotuse arvutamise meetodika ja visualiseerimise lahendus.

Töö valmimistähtaeg on 30.11.2021. ja seda rahastatakse osaliselt Euroopa Regionaalarengufondi Läänemere programmist.

Lisainfo: Tartu Linnavalitsuse projektijuht Jaanus Tamm, tel 5850 6742

Tiigi tänava perekonnaseisuasutuse hoone juubelinäituseks oodatakse fotosid ja mälestusi

Tartu perekonnaseisuasutus tähistab tänavu sügisel 50. aastat Tiigi tänaval tegutsemisest. Juubeli puhul kutsutakse inimesi jagama fotosid ja mälestusi hoonest ja selle tegemistest alates 1911. aastast, mil pika ajalooga maja Tartusse ehitati. Põnevad lood ja koopiad kogutud fotodest jõuavad maja ajalugu tutvustavale näitusele.

Kuigi perekonnaseisuasutuse ametnikud on Eestis ja Tartus tegutsenud juba 95 aastat, hakati Tiigi 12 asuvas hoones peretoiminguid tegema alates 1971. aasta septembrist. Majas on varasemalt asunud ka Vanemuise dekoratsioonitöökoda ning enne sõda oli tegemist hoopis elumajaga, kus on

elanud Tartu kunagine linnapea Karl Luik ning luuletaja ja kirjandusteadlane Gustav Suits.

Alates 1971. aasta 16. septembrist on majas kirja pandud kõik Tartu ning ümberkaudsed sündid ja surmad, abiellud, lahutused ja nimemuutused. Majas asunud perearhiivist on oma sugulaste jäljed leidnud paljud sugupuud uurijad. Kui 1971. aastast on maja seotud tegemisi üpriski hoolikalt jäädvustatud, siis varasemast ajast on säilinud vaid käputäis fotosid ja lugusid. Seetõttu kutsub linnavalitsuse rahvastikutoimingute osakond jagama jäädvustusi ja mälestusi, mis on seotud eelkõige maja ajalooga, aga ka

lugusid, mis on seotud just mõne peretoiminguga.

„Igal majal on rääkida oma lugu. Tiigi tn 12 (varem Tiigi 56) majal, mis on ka arhitektuurimälestis, on 110-aastase hoone ja 50-aastase perekonnaseisuasutusena rääkida nii mõndagi põnevat. See on kõik see, millest me tahaksime väga kuulda ja ka kõigiga jagada,“ ütles rahvastikutoimingute osakonna juhataja Kristina Aabrams.

Rahvastikutoimingute osakond kogub jäädvustusi ja infokilde juuni lõpuni meiliaadressil tiigi@tartu.ee. Lisaks saab fotosid viia kohapeale aadressile Tiigi 12. Saadetud fotode ja lugudega

saavad kõik huvilised tutvuda 16. septembril toimuval avatud uste päeval, kui külastajatele avatakse maja ajaloo seotud näitus, mille aitab kokku panna Tartu Linnamuuseum.

Tiigi tn 12 hoone projekteeris 1910. aastal arhitekt Robert Pohlmann. Juugend- ja heimatstiilis hoone ehitati kolmekorruseliseks elamuks, kuid hävis 1941. aasta tulekahjus. Seitse aastat hiljem muudeti maja taastamisprojektiga Vanemuise teatri abihooneks, kus asusid töötoad ja laoruumid. 20 aastat hiljem kavandati see aga perekonnaseisumetiks, millega muudeti hoone ruumilahendust ja planeeriti esinduslikumad ruumid abielude registreerimiseks. Perekonnaseisumet tegutseb seal tänaseni ning teenindab aastas umbes 10 000 inimest, sh ligi 600 pruutpaari, tuhatkond sünni registreerimist ja kõiki muid perekonnaseisutoiminguid.

Lisainfo: rahvastikutoimingute osakonna juhataja Kristina Aabrams, tel 7461097, 5330 4213.

Foto: Rein Toom

Päikesepargid andsid Elektrilevi võrku rekordilise võimsuse

Päikeseelektrijaamade poolt genereeritud võimsus Elektrilevi võrku ületas esmakordselt tunni keskmise võimsusena tähise 200 megavatti (MW). Rekordiline võimsus 201,9 MW toodeti 18. aprilli päikeselisel pärasüüal vahemikus kell 13-14, moodustades Elektrilevi tarbimismahust ligi 30%. Pea iga kolmas jaotusvõrgu klient sai pärasüüal tunnil pistikusse päikeseenergiat.

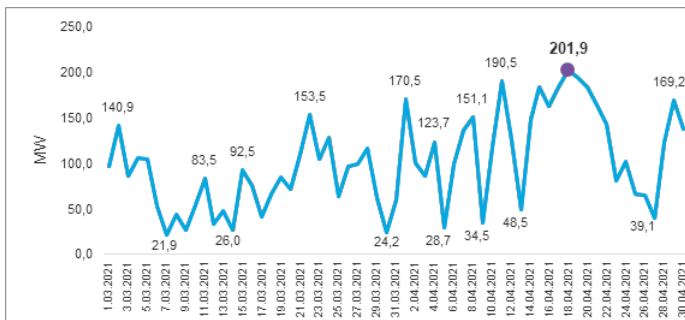
2019. aastal hoo sisse saanud ning tänu riiklikele toetusmeetmetele ja keskkonnateadlikkuse tõusule hüppeliselt kasvanud päikeseelektrijaamade rajamise buum toob üha tempokamalt kaasa rekordilisi päikeseenergia tootangu mahte. Päikeseelektrijaamade poolt Elektrilevi võrku antud elektrenergia kogus kasvas aprillis võrreldes aasta

taguse perioodiga enam kui kaks korda. Mullu aprillis oli tootangu maht võrku 13 GWh ja tänavu 28 GWh.

Eesti taastuvenergia sektori jätkuvalt kiirele arengule on kaasa aidanud Elektrilevi võimekus võrku arendada kahe-suunaliseks, et kõik hajatootjad saaksid rohelist energiat võrku pakkuda. „Ühest küljest tekitab hajatootmise kasv meile uusi väljakutseid, teisalt me soovimegi igakülgset rohhepöördele ehk taastuvenergia tootmise kasvule kaasa aidata,“ kinnitab Elektrilevi juhatuse esimees Mihkel Härm. „Taastuvenergia on tänapäeva trend, mis tuleneb teadlikkuse tõusust ja sellega kaasnevast arusaamast, et ümbritsevat keskkonda on vaja hoida. Oleme teinud pingutusi, et liitumine võrguga oleks väiketootjatele võimalikult lihtne,

arusaadav ja vähe tülikas. Kuni 15 kW võimsusega mikrotootjad saavad liitumise üldjuhul 30 päeva jooksul.“

Joonis 1: Elektrilevi võrgus olevate päikeseelektrijaamade tipuvõimsused päevade lõikes (tunni keskmise võimsuse-na). Perioodil märts-aprill 2021.

Koos päikeseelektriga tegi 18. aprillil rekordi ka hajatootmise jaamade (lisaks päikesele veel tuul, hüdro ja bio-gaas/biomass) summaarne võimsus kui Elektrilevi võrgus toodeti ja suunati tarbimisse 236 MW taastuvelektrit.

2020. aasta lõpu seisuga oli Elektrilevi jaotusvõrguga ühendatud elektritootmisest lüüsi ligi 6700 tarbimiskohas, millede summaarne maksimumvõimsus ulatus pea 320 MW-ni. Viimase kahe aastaga on ülekaalukalt kõige enam kasvanud päikeseelektrijaamade tootmisvõimsused, seda enam kui 5 korda – 41 MW-lt 213 MW-ni.

Elektrilevi on suurim võrguettevõtte Eestis, hallates ligikaudu 60 000 kilomeetrit elektriliini ja 24 000 alajaama. Kliente on võrguettevõttel enam kui 508 000.

Karl-Erik Kumm / Elektrilevi

Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu ootab oma kollektiivi asenduskohtadele

oskuslikku ÕPETAJAT (1,0) ja kogemusega SOBITUSRÜHMA ÕPETAJAT (1,0)

Kallis uus kolleeg – me ootame Sind!

Avaldus, motivatsioonikiri ja haridust tõendavad dokumendid saata:

Inga.Vaikene@lepatriinula.ee, hiljemalt 15.06.2021.

Lisainfo: +372 518 9872

60+ KLUBI

EKSKURSION

**Rakvere Politseimuuseum,
linnaekskursioon, Puurmani mõis**

1. juuli 2021

Osalustasu 10 eurot

Maksta hiljemalt 21. juuni Mai kätte, kuni kohti jätkub

Info 53300049

*Järgmine Tähtvere Elu ilmub
augustis.*

*Ilusat suve kõigile lugejatele
soovib kuukirja meeskond*

Väljaandja: Tartu linnavalitsus
Toimetaja: Lembit Kaarna Tel 551 0131
e-post aiasober@aiasober.ee
Levi OÜ Aiasõber
Küljendus ja trükk: OÜ Tarmest